

Indrukken van bezoekers

Hoe hebben regelmatige bezoekers van de Wereldraadhoorzitting het gebeuren ervaren? Verschillende VU-medewerkers hebben grote delen van de kernwapenweek in de aula meegemaakt. Een aantal van hen zette voor VU-magazine na afloop enkele gedachten op papier.

De volgende vragen waren door VU-magazine aan hen voorgelegd: is de hoorzitting u mee- of tegengevallen? Wat heeft u de afgelopen week het meest getroffen? Wat vindt u van de slotboodschap? Heeft u deze week nog iets vernomen wat u niet wist? Heeft u deze week iets gehoord dat voor u aanleiding was op 'n bepaald punt uw mening te herzien? Heeft u ook iets gemist in de hoorzitting dat aan de orde had moeten komen?

Prof. dr. D. C. Mulder:
„Nú inzet van christenen nodig”

„Als voorzitter van het landelijk comité dat de hoorzitting van de Wereldraad van Kerken ontvangen moest, kijk ik vanzelfsprekend op een andere manier tegen het gebeuren aan dan een waarnemer of toeschouwer. Voor mij was de grootste zorg of de theologische fakulteit, als gastvrouw van de conferentie, én de Vrije Universiteit, aan de Wereldraad

een goede ontvangst konden bieden. Makkelijk was het niet want de mensen uit Genève waren veeleisende klanten en kwamen telkens weer met nieuwe verzoeken.

Maar dank zij de reusachtige inzet van de onderscheiden diensten van de VU (het kongresburo, de audio-visuele dienst, pers en voorlichting, de „Dienst Gebouwen, Installaties, Terreinen en overige Materiële voorzieningen” enzovoort) is alles vlot verlopen en kon er na afloop van de konferentie een zucht van opluchting worden geslaakt. Ook de inzet van de begeleiders, onder leiding van de onvermoeibare Frans Bouwen, was voortreffelijk.

Tussen alle besognes door heb ik natuurlijk ook met de inhoud van het gebeuren meegeleefd. Dit was de eerste keer dat de Wereldraad de formule van een hoorzitting gebruikte. Voor één keer vond ik dat interessant en er is daardoor enorm veel materiaal op tafel gekomen. Maar ik zou voor volgende vergaderingen deze formule toch niet

strategische factoren onlosmakelijk verbonden zijn. Verder heeft men ons bewust gemaakt van de mate waarin negering van elkaar, angst en wedijver houdingen scheppen die een verdere wenteling geven aan de spiraal van wantrouwen.

De economische onevenwichtigheden, versterkt door buitensporige bewapeningsprogramma's doen teleurstelling en onrechtvaardigheid toenemen die kunnen uitbarsten tot een oorlog. Kernwapens vormen op zich een nieuwe en gevaarlijke ontwikkeling in de lange geschiedenis van oorlogvoering die op zichzelf al betwist moet worden als niet langer aanvaardbaar in een wereld die verlost is door Christus.

Zelfs nationale structuren dienen uiteindelijk ter discussie te worden gesteld door de kerken, die staan voor de eenheid van de mensheid.

Dit zijn reusachtige en verreikende vraagstukken die we niet verder zullen trachten te ontleden.

We wijzen hier eenvoudigweg op de ingewikkeldheid, als waarschuwing tegen elke versimpelde overtuiging dat je kernwapens kunt beschouwen en behandelen als op zichzelf staand.

Christenen die geloven dat Gods wereld en het menselijk leven een heilig goed vormen, delen met andere mensen van goede wil een diepe afkeer bij het idee alleen al van een kernoorlog. Het werkelijke gebruik van kernwapens zou een onvervalst kwaad zijn.

De groep werd herinnerd aan de zedelijke en praktische dubbelzinnigheden van de afschrikkingleer waarop de rol van dergelijke wapens is gegrond; de groep verkreeg overtuigend bewijs van de moeilijkheden om zelfs een beperkte kernoorlog beheersbaar te houden: haar werd veel verontrustend verteld over de eigenlijke sturing van zo'n oorlog, niet in

het minst doordat de beslissing om kernwapens te gebruiken wel eens niet in de handen van de hoogste politieke gezagsdragers zou kunnen liggen.

In het licht van dit bewijs veroordelen wij onvoorwaardelijk elke strategie die kernoorlogsvoering insluit of voorstaat; een beperkte kernoorlog zou wel eens niet beperkt kunnen blijven. We geloven niet dat afschrikking met kernwapens de vrede een degelijke of aanvaardbare grondslag verschaft en we zijn bang dat de leer van de beperkte oorlog alleen maar een nieuwe prikkel toevoegt aan de gevaren.

Intussen gaat de verticale en horizontale verspreiding door. De ingewikkelde stuwende krachten achter verticale verspreiding werden aannemelijk uiteengezet door wetenschappers, technologen, strategiedeskundigen en politici. Sommigen van hen wekten de indruk in de val te zijn gelopen van een stelsel, waarin moeilijk vast te stellen is wie uiteindelijk verantwoordelijkheid draagt.

't Is niet gemakkelijk uit te maken wanneer technologische ontwikkelingen aan de militaire strategie de wet voorschrijven of wanneer het omgekeerde het geval is. Politici, die de zedelijke verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke beslissingen op zich moeten nemen, zijn in feite zwaar afhankelijk van de raadgevingen van deskundigen. Het is niet eens zeker of onderhandelingen tot wapenbeheersing de verspreiding daadwerkelijk tegenhouden.

Ons werd het inzicht voorgehouden dat tijden van onderhandeling soms misbruikt worden om tijd te winnen voor een verdere opvoering van de wapenontwikkeling en dat nieuwe wapenstelsels goedgepraat kunnen worden als „onderhandelingsparels” in enkele toekomstige onderhandelingen.

Bij het luisteren naar getuigenissen viel ons op dat

WIJ DA
ONZE VRI
KERNW

